

Eläkkeeltä töihin – kokemus käyttöön ja talous kuntoon

STEAn rahoittama kehittämishanke 2020 - 2022

- **Eläkeläisköyhyys on Suomessa tosiasia**
- **Maksuhäiriöisiä 65 - vuotta täyttäneitä henkilöitä oli Suomessa vuonna 2019 28 600 henkilöä (Suomen Asiakastiedon tilastot 2019)**
- **Asenteet ja tieto eläkeläisistä työvoimapotentialina vaativat viestinnällisiä ponnistuksia**
- **Eläkeläiset tarvitsevat itsekin parempaa tietoa työllistymismahdollisuuksistaan**
- **Työssä käyminen luo ikääntyvälle kokemuksen osallisuudesta ja tarpeellisuudesta**
- **Työtä haluavien ikäihmisten ja työnantajien kohtaamiset tarvitsevat uusia toimintamalleja**

- **Vanhuuseläkkeellä olevien määrä on lähes kaksinkertaistunut 1,5 miljoonaan henkilöön vuodesta 2000.**
- **Seuraavan viiden vuoden aikana eläkkeelle siirtyy valtava määrä osaavaa työvoimaa, jolla on halu käydä osa-aikaisessa ansiotyössä. Tätä mahdollisuutta ei kannata hukata**
- **Vuonna 2019 lähes 120 000 alle 68-vuotiasta työeläkkeensaajaa teki töitä. Heistä 70 000 oli vanhuuseläkkeellä, lähes kaikki muut työkyvyttömyyseläkkeellä (ETK 2020)**
- **Samaan aikaan kun työnantajien on vaikeaa saada rekrytoitua osa-aikaisia työntekijöitä, eläkeläisten tietoisuus tästä mahdollisuudesta on usein niukkaa**
- **EETU:n vuonna 2019 teettämän kyselytutkimuksen mukaan 46 % 55 – 84-vuotiaista voisi harkita osa-aikaista palkkatyötä eläkkeellä ollessaan**

Eläkkeeltä töihin -hankkeen tavoitteet

- Eläkeläisköyhyyden vähentäminen ja ikääntyneiden hyvinvoinnin edistäminen sekä työpaikkojen monimuotoisuuden edistäminen palkkatyön mahdollisuuksia edistämällä
- Uusien keinojen rakentaminen eläkeläisten työllistymisen helpottamiseksi (työllistymiskanavat, tietoa eläkeläisille, tietoa työnantajille, viestintä)

Asennevaikuttaminen

- Viestintä ei ole pelkästään hankkeen tuki, vaan keskeinen osa toimintaa.

Ydinviesti

- Eläkeläiset ovat osaava työvoimapotentialiaali, jolla on suuri halu käydä ansiotyössä

Ydinviestin kirkastamiseksi teimme kyselyt sekä eläkeläisille että yrittäjille.

Eläkeläiskysely joulukuu 2020 (862 vastaajaa)

Kartoitimme kaikille avoimella kyselyllä mm:

- **Työssä käynnin motiiveita**
- **Kokemuksia eläkkeeltä ansiotyössä käymisestä**
- **Koettuja työnhaun esteitä**

Mitä selvisi?

- **Eläkeläisillä on suuri halu käydä ansiotyössä**
- **Tärkein syy työssä käymiselle on oma hyvinvointi, työpaikan sosiaaliset suhteet ja itsensä kokeminen tarpeelliseksi**
- **40 % toteaa, ettei selviä ilman lisäansioita (tässä on osin kyse elämäntapavalinnoista, kuten halu matkustaa tai laittaa kotia)**

- **7 %** toteaa, että eläketulot eivät riitä terveydenhoitoon
- **18 %** toteaa käyvänsä ansiotyössä omien tai läheisten velkojen vuoksi
- Selkeä enemmistö haluaa tehdä keikka- tai projektitöitä
- Töihin palanneista **72 %** on ollut eläkkeellä alle vuoden
- Töihin palanneista **48 %** on uuden työnantajan palveluksessa, **43 %** vanhan
- Lähes kaikki töihin palaneet kokivat tullessa hyvin vastaanotetuiksi

Koettuja työnhaun esteitä:

- Heikentynyt terveys, korkeaksi koettu verotus, halu jättää työpaikat nuoremmille epäily siitä, ettei ikääntyneenä enää töitä saa

Toiveita mm:

- ikääntyneille omat rekrytointikanavat, matalampi verotus

Yrittäjäkysely tammikuu 2021 yhdessä Suomen Yrittäjien kanssa (579 vastaajaa)

- **Sähköpostikysely yrityksille, jotka yrittäjän lisäksi työllistävät vähintään yhden työntekijän**
- **5000 yrityksen otos poimittiin Suomen Yrittäjien jäsenrekisteristä.**

Kartoitimme mm:

- **Yritysten kokemuksia ja asennoitumista eläkeläisisistä työntekijöinä**
- **Kohtaavatko yritysten työvoiman tarve ja eläkeläisten toiveet ansiotyöstä?**
- **Minkä tyyppisiä työsuhteita yrittäjät ovat halukkaita tarjoamaan eläkeläisille?**
- **Mitkä ovat mahdollisia esteitä työllistämiselle?**

Tuloksia yrityskyselystä

- Niistä yrityksistä, joilla on kokemuksia eläkeläisistä työntekijöinä viimeisen 2 vuoden ajalta, peräti 95 % ilmoittaa palkkaavansa heitä myös jatkossa
- 74 % kaikista vastaajista toteaa olevansa valmis palkkaamaan eläkeläisen

Työnantajan tarpeet ja eläkeläisten toiveet kohtaavat hyvin:

- 60 % yrityksistä ilmoittaa palkkaavansa eläkeläisen osa- tai määräaikaiseen työhön tai sijaisuuteen (74 % eläkeläiskyselyyn vastanneista ikäihmisistä ilmoitti halukkuutensa tehdä osa- tai määräaikaisia töitä)

Yrittäjien toiveita mm:

- Eläkeläisten palkkatulon matalampi verotus, eläkeläisen työllistävän työnantajan sivukulujen alentaminen, työehtojen vapaampi sopiminen

- Eläkeläiset ovat kykenevä ja joustava työvoimapotentialiaali. Erityisesti pienemmät yritykset voivat hyötyä eläkeläisistä osaavina tuuraajina
- Mahdollisuudesta työskennellä eläkkeellä on maassamme tehtävä selkeä tavoitetila, jota tulee eri kannustein edistää
- Eläkeläisten ansiotyössä käynti hyödyttää kansantaloutta
- Ne, jotka tekevät töitä eläkkeellä ollessaan, kokevat työyhteisön suhtautuvan heihin hyvinkin positiivisesti
- Informaatiota eläkkeellä työskentelystä on selkeästi lisättävä
- Tarvitaan hyvää yhteistyötä niin työnantajien, valtiovallan kuin eläkeläisjärjestöjen välillä

